

Personalets Kræfter og Tid. Det er en meget u hensigtsmæssig Anbringelse. Skal der være Arkivanvendelse baade af Bygningen paa den ene Side og af Bygningen paa den anden Side af Gennembyrningen, forestiller jeg mig, at man, da man altsaa er i den Nødvendighed at skulle have en Forbindelse, vilde gøre meget vel i at skaffe sig denne ved Hjælp af et underjordisk Rum. Med det Ovenlys og det kunstige Lys, som man kan tilvejebringe, vilde det være muligt at indrette et underjordisk Rum, der var fuldt brugeligt. — Paa denne Maade kunde man maaske forsone sig med et Brud paa Bygningen. Derimod vilde jeg ikke kunne tænke mig, at man virkelig vilde gaa til at nedbryde denne Bygning, der absolut fortjener at bevares.

Overvejelsen deraf trænger selvfølgelig til de dygtigste Kræfter, man dertil kan søge, og det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds spurgte med Rette, hvilke Kræfter Ministeriet vilde kalde dertil. Hvilke det saa end bliver, vilde jeg med ham forlange, at der bliver en Samvirken mellem paa den ene Side Christiansborg Slots Arkitekt, paa den anden Side det ny kgl. Biblioteks Arkitekt og i Midten den Arkitekt, som Regeringen sætter dertil. Denne Treforbindelse er, synes jeg, uafviselig nødvendig. At det skulde blive muligt allerede ved et under denne Behandling af Lovforslaget nedsat Udvalg at finde en Løsning af denne Opgave — ja, det vilde jo være overordentligt tiltalende, men jeg frygter for, at det ikke vil være muligt. Men kunne vi naa saa vidt, at vi kunne bringe Sagen ind i et brugeligt Spor, saa at der kunde foreligge Forslag om en praktisk og smuk Løsning, naar vi næste Gang træde sammen, vil jeg mene, at dermed var vundet, hvad man overhovedet nu kan vinde. Mit lille Bidrag dertil vilde jeg med Glæde give.

Idet jeg altsaa har gjort disse Bemærkninger om Bygningernes Plan, vil jeg tage mig den Frihed til sidst at sige et Par Ord, som egentlig ikke angaar Bygningerne, men som foranlediges ved Ytringer, der staa i Bilagene til Lovforslaget. Der er anført nogle Bemærkninger af Rigsarkivets Embeds- og Bestillingsmænd; dette Personale siger der, idet de omtale det store Støvonde, som saavel Arkivalia som Personalet lide under: „Støvet kommer fra Loftet over Tagetagen, paa hvilket der vistnok aldrig bliver gjort rent“. Det er disse Ord, at der aldrig bliver gjort rent paa Loftet over Tagetagen, som jeg, inden jeg slutter, vilde

sige et Par Ord om. Det er en meget dybtgaaende Mangel. Hvem Ansvaret derfor paaahviler, ved jeg ikke, men det fortjener at anholdes og at paavises, at noget saadant bør ikke ske. I en hvilken som helst Privatbygning, hvor der er Orden i Huset, sørger man for, at der ikke paa Loftet samler sig Snavs og Støv, som skader hele Bygningen. Men er det en offentlig Bygning, specielt med den Ufuldkommenhed, som den gamle har her, er det en absolut Pligt, at der renses fuldstændig og hyppigt. Det er noget, jeg synes fortjener at fremdrages ved denne Lejlighed, hvor der er givet en gyldig Anledning dertil.

Et andet Punkt, jeg vil fremdrage, er en Udtalelse i Bilagene — i en Fremstilling af Rigsarkivaren — om Brandfaren for Ministeriets Bygninger. Der staa: „Denne vil fremdeles forøges ved den i Kontorerne almindelig brugte Tobaksrygning med Anvendelse af Tændstikker“. Jeg skal der tillade mig at sige, at Rigsarkivaren er saa humant tænkende, saa menneskelig overbærende, saa meget respekterende de Uvaner, som findes i Ministeriets Bygninger, at han kun siger, at Brandfaren vil fremdeles forøges derved. Jeg er ikke saaledes tænkende. Jeg kender overmaade godt Tobakkens Behag og Tobaksvanens Styrke; jeg har forhen røget mange ti Tusinde Cigarer i mit Liv; men et er, at man ryger Tobak under Forhold, hvor det ikke gør Skade for andre, et andet er at ryge under Forhold, hvor man fremkalder Fare, og hvor man har et Ansvar overfor det offentlige og sine Medmennesker for Følgerne af Tobaksrygning. Jeg kan sige, for at tage det allermost illustrerende efter min egen Erfaring, at jeg har aldrig paa mit eget Kontor villet tillade, at der blev tændt eller røget en Cigar eller Pibe. Det har gældet Chefen, Fuldmægtigene og Kontoristerne, og som Følge deraf har Publikum selvfølgelig heller ikke faldet paa det. Og her er en Omstændighed vel at mærke; den nemlig, at vor Arbejdstid er 8 Timer om Dagen, men i Ministerierne er den ikke 8 Timer. De have der et mindre Timetal, jeg vil ikke være indiskret og angive noget med Hensyn til Timetallet, men det er ikke 8. Naar man under fornuftige Forretningsforhold kan paalægge baade sig selv og andre den Pligt at lade være at ryge Tobak i 8 Timer af Dagen, uagtet der ingen Fare er paa Færde, mener jeg, at saa kan det offentlige ogsaa paalægge Embedsmændene i Ministerierne at lade